

MŪSŲ LIETUVA

NR. 16 (1601) – SEMANÁRIO – 1979 M. BALANDIS – ABRIL 26 D. – 5,00 kr.
Rua Juatindiba, 20 (28) Caixa Postal 4421 – 01000 São Paulo, SP. Tel. 273-0338

Kultūriniai renginiai

Dauguma lietuviškosios išeivijos gyvena medžiaginės gerovės kraštuose, kur pirmose eilėse vyrauja ekonominiai rūpesčiai, tačiau kultūrinė veikla nėra sunykusi. Tiesa, ji nebūti to gyvastingumo, dinamiškumo, kuris trykšte tryško iš pokarinės išeivijos gretų. Jaučiamas atvėsimas, sulėtėjimas, pavargimas ir net senstelėjimas. Vis dėlto negalima sakyti, kad kultūrinės veiklos nebūtų. Visose lietuvių gyvenvietėse egzistuoja didesni ar mažesni kultūriniai vienetai, reiškiiasi pavieniai asmenys. Vienos grupės pavargsta, išsiskirsto, atsiranda lyg ir tuštuma, bet po kiek laiko ir vėl iškyla nauja iniciatyva, gebanti duoti naujų dalykų. Tai natūralus procesas — kultūrinių vienetų dalyviai auga, bręsta, pavargsta, pasensta, ir ten, kur nebėra jaunesnių pakaitų, grupės išsiskirsto. Taip jau yra buvę su neviena grupe. Pvz. kurį laiką išsėjosio Montrealio "Gintaras", bet vėl atsigavo ir rodo naujos gyvybės ženklus. Klevelando "Gradinėls" vadovybė paskelbė atšaukianti suplanuotus renginius, nes vyresnieji šokėjai nebegali dalyvauti repeticiuose; darbą tęsia tik jaunųjų grupė. Tai natūralus kaitos vyksmas, kuris neaplenkia nė mūsų išeivijos vienetų.

JEI TAS natūralus kaitos vyksmas nesudaro didelių rūpesčių milijoninių valstybių vienetams, tai mūsų išeivijai vis dėlto yra grėsmingas ta prasme, kad jos žmonių išteklių mažėja. Vieni iškeliauja amžinybėn, kiti nusta, o trečiai lieka abejingi kultūrinei veiklai. Pvz. Kanados gyventojų surašyme 1961 m. lietuvių buvo per 27.000, o 1971 m. — 25.000. Iš mažesnio skaičiaus gyventojų yra mažiau galimybių kultūrinei veiklai. Bet skaičiaus mažėjimas nėra vienintelė grėsmė — kartais mažesnis skaičius gali būti kokybiškai vertingesnis. Didesnė grėsmė yra išeivijos domesio mažėjimas kultūriniais renginiais. Net ir gausiose lietuvių gyvenvietėse kultūriniai renginiai darosi retesni ir mažiau lankomi. Pradedama išsigalėti vakarieniškas, balių, kuriuose vyrauja kšnis, gurkšnis, šokis, o kultūrinė programa tampa tik priedu, ir tai tik pramoginio pobūdžio. Tai ženklas, kad kultūrinis domesys mažėja, o pramoginis didėja. Aišku, pramoginiai renginiai taip pat reikalingi ypač vienetų lėšoms telkti, bet jie neturėtų užimti viso veiklos ploto ir išstumti kultūrinius renginius. Tikrasis tautos veidas pasirodo ypač kultūriniais renginiais, kuriuose išryškėja kūrybinės jėgos, keliančios savąją visuomenę ir augštesnę gyvenimo pakopą. Be kultūrinių renginių mūsų visuomenė liktų skurdi, primityvi, atsilikusi gyventojų grupė.

KAD KULTŪRINIAI mūsų renginiai neišnyktų, visų pirma turime sudaryti pastovias sąlygas kultūrininkams reikštis. Juk negalime tikėtis, kad išaugtų poetai, muzikai, dailininkai, dainininkai, aktoriai, šokėjai... ant plikos uolos. Jiems visų pirma reikia visuomenės domesio. Jei seniau svarbiausias dalykas buvo doleris, tai dabar — doleringa visuomenė. Jeigu ji nesidomi savo teatru, kaip šis gali gyvuoti! Jeigu tautiečiai nesidomi daile, kaip gali dailininkas rengti parodas! Jeigu žmonės neina į koncertus, kaip gali dainininkas išeiti į sceną! Tik tada, kai menininkas jaučia, kad lietuviškoji visuomenė yra jo atrama, laukianti kaip sū-

LIETUVIŠKŲJŲ VESTUVIŲ AKIMIRKOS

Nuotaka — Zita Krukoniė ir svočia — Gita Kupčinskienė. Iš Bostono Lietuvos etnografinio ansamblio "Lietuviškų vestuvių" spektaklio New Yorke.
Nuotr. V. Maželio

naus ar dukters savo namuose, ryžtasi kurti bei dirbti savajai tautai. Delto visuomenės nusiteikimas saviesiems menininkams yra lemiantis. Tie mūsų tautiečiai, kurie moja ranka į kultūrinius renginius ir pasilieka prie televizijos, skriaudžia ir savo menininkus, ir rengėjus, ir savąją tautą. Jie neugdo savųjų kultūrinių pajėgų ir tuo būdu skurdina lietuviškąją visuomenę. Jeigu taip visi darytų, mes turėtume daug televizijos žiūrovų, bet neturėtume jokio kultūrinio gyvenimo, iškeliančio mus iš skurdaus primityvumo. Kol kas turime apsieiti kultūrininkų, menininkų. Skatinkime juos kurti, tobulėti pagyvintu savo domesiu bei moraline parama.

KUN. BENEDIKTO SUGINTO 7-TOSIOS MIRTIES METINĖS

"Jei nesugrįšim į Tėvynę,
Prie Mūsų, Minijos krantu —
Mūsų ainiai — TAVE atmine —
Nupins girliandų vainikus".

Klemensas Jūra
(*"Tėvynės Vaidila"* knygos dedikacijoje)

Slenka metai, bėga dienos — taip gyviesiems, taip ir mirusiesiems.

Ir štai, beveik nepastebėtai, priėjome prie daug kieno dar atminti Kun. B. Suginto 7-tųjų mirties metinių.

Kun. Benediktas, vyriausias Juozo Suginto ir Barbaros Gudinskaitės sūnus, žemės kelionę pradėjo 1895 metais, sausio 3 dieną, Sugintų kaime, prie Žemaičių Naumiesčio, seniau vadinamu Sugintų Naumiesčiu, o ją užbaigė 1972 m. balandžio 20 d., Chicagoje.

Jis pirmasis iš 18 vaikų šeimos, gimė mažžemio ūkininko bakū žėje. Tačiau toji: "Varganą ašarą spaudžianti aplinka davė mūsų tautai tokį sūnų, apie kurį šiandien su pagarba ir pasididžiavimu kalbama visuose pasaulio lietuvių susibūrimuose, kaip apie neturintį pavyzdžio lietuviškos labdaros apaštalą". (Klemensas Jūra, *"Tėvynės Vaidila"*, 1957 m.)

(nukelta į 8 pusl.)

LIETUVIAI PASAULYJE

Garsėjanti lietuvaite

Hamiltono, Ont., miesto dienraščio "The Spectator" skiltyse vis dažniau tenka matyti lietuvaitės Anitos Pakalniškytės pavardę. Š.m. liepos 17 d. dienraščio muzikos kritikas Antony Hammond, recenzuodamas Mohawk College pastatytą Bizet operą "Carmen", apie Anitą rašo: "It was a great pleasure to hear and see the development of Anita Pakalniskis singing Frasquita with a pure, fresh soprano, well focused and under excellent control. She has improved greatly over the seasons, and may have a great future".

1974 m. lapkričio 1 d. tas pats muzikos kritikas tame pačiame dienrašty, recenzuodamas "Hamilton Place" atliktą Menotti operą "The Telephone", apie Pakalniškytę rašė: "It was well sung and acted by Anita Pakalniskis. The program informed me that Miss Pakalniskis is only 16 years old; if so, hers was an extraordinarily polished performance and I hope she

KOMPOZITORIAUS BRŪNŲ MARKAIČIO, SJ kūrinų koncertų buvo du lapkričio 4-5 savaitgalį. Kalfornijoje gyvenantis jėzuitas pats dirigavo šiais metais parašytas "Šv. Kazimiero Mišias", kurias giedoja sopranai Dalia Kučėnienė ir Margarita Momkienė, mezzosopranas Alvinas Giedraitienė, tenoras ir bosas amerikiečiai, palydimi fortepijono ir septynių instrumentų ansamblio. Solistai buvo gražiai susigiedoję, lotynų kalba Mišios skambėjo gražiai. Ypatingai daug pastabų sulaukė "Tėve mūsų" ir "Dievo Avinėli". Aktorius Algimantas Dikinis skaitė ištraukas iš Ezekielio pranašystės ir iš Evangelijų apie sūnų palaidūną. Pirmoji koncerto dalis buvo instrumentiniai kūriniai: "Nuotaikos", "Daina be žodžių", "Rondo saltante" ir "Advento siuita".

will be persuaded to turn her attention to more worthwhile things".

Nuo pirmo jo recenzinio straipsnio praėjo ketveri metai. Iš jo žodžių matyt solistės padaryta didelė pažanga, jei mini net "... may have a great future."

Hamiltono teatro rūmuose "Hamilton Place", kurie laikomi vienais iš geriausių Š. Amerikoje, rengiamiems serijiniams koncertams Anita Pakalniškytė yra pakviesta 1979 m. balandžio 1 d. atlikti soprano vaidmenį vokiečių kompozitoriaus Orff muzikos veikale "Carmina Burana".

Reikia tik linkėti, kad A. Pakalniškytė ir toliau turėtų tiek pasiryžimo bei ištvermės tęsti jau gerokai įpusėtą darbą dainos mene, kuris reikalauja daug laiko. O jį reikia rasti šalia farmacijos studijų universitete (treči metai). Pasak jos, farmacija — kūnui, muzika — sielai ir tėvynei.

Vokietija

BONNOS IR APYLINKIŲ LIETUVIAI, sol. M. Simaniūkštys-Panase atsiųstu pranešimu, Vasario 16 paminėjo Annabergo pilyje prie Bad Godesbergo. Paskaitą apie nepriklausomybės kovų savanorius bei jų moralinį palikimą ateinančioms lietuvių tautos kartoms skaitė kun. Konstantinas Gulbinas, OFM cap. Meninę dalį atliko iš Berlyno atvykusi sol. Vida Vaitkutė-Olchan, kuri iš okupuotos Lietuvos buvo išleista Izraelin ir dabar gyvena V. Vokietijoje. Ji padainavo ištisą pynę lietuvių liaudies dainų, aranžuotų Niujorke gyvenančio kompoz. J. Stankūno. Šiltai sutikta minėjimo dalyvių, sol. V. Vaitkutė programą papildė be akompanimento atliekamomis dainomis, į dainą "Atskrend sakalėlis" įjungdama ir visus klausytojus.

Lietuvis - kandidatas į parlamentą

1978 m. balandžio mėn. prof. dr. Romas Vaštokas buvo išrinktas Kanados liberalų partijos kandidatu Hastings-Frontenac rinkiminėje apylinkėje. Jis atkreipė liberalų partijos dėmesį, kai jo vadovaujama apylinkės organizacija priešinosi atominės energijos bendrovės planams suversti branduolines atomas Madoc apylinkėje, netoli Peterborough, Ont.

Romas atvyko į Torontą su tėvais iš Anglijos 1951 m. Jau kaip moksleivis ir studentas reikėsi lietuviškoje ir visuomeninėje veikloje. Buvo ateitininkų moksleivių kuopos pirmininku, komendantu Wasagos stovykloje, dalyvavo studentų veikloje.

Taip pat jis reikėsi scenoje kaip aktorius "Atžalyno" dramos sambūryje ir vėliau kaip režisorius. Režisavo Antano Škėmos "Zvakidę" ir Algirdo Landsbergio "Barzdą". Rašė ir spaudoje kultūriniais klausimais.

R. Vaštokas baigė studijas Toronto universitete antropologijos magistro laipsniu, vėliau gavo daktaro laipsnį Kolumbijos universitete Niujorke. Grįžęs į Kanadą, pradėjo profesoriauti Trento universitete, Peterborough mieste, kur penkerius metus buvo antropologijos skyriaus vedėju ir keliavo po Kanadą, dalyvaudamas bei vadovaudamas archeologiniams kasinėjimams. Tuo pat metu buvo pakviestas nariu į "Ontario Heritage Foundation" ir valstybės sekretoriaus "Cultural Properties Review Board", kuri prižiūri kultūrinio turto išvežimą iš Kanados.

Romas yra Toronto Lietuvių Namų narys ir 1978 m. balandžio 23 d. pirminikavo simpoziumui "Lietuvių Namai ir lietuviybės išlaikymas". Jis yra vedęs torontietę Joaną Belickaitę, kuri taip pat profesoriauja Trento universitete kaip meno istorikė.

Mes, lietuviai, Kanadoje esame daug pasiekę ekonominėje

Prancūzija

VASARIO 16 PARYZIAUS LIETUVIAI paminėjo vasario 18 d. kapellono kun. J. Petrošiaus atnašautomis Mišiomis. Šiai progai skirtas pamokslas buvo Paryžiaus imigrantų sielovados vadovo kun. Bernardo Le Franc. Akademinėje dalyje kalbėjo Prancūzų ir Baltiečių Draugijos pirm. B. de La Sabliere, Sorbonos universiteto prof. G. Matore, Prancūzijos LB jaunimo sekr. J. Ch. Mončys. Meninę dalį atliko pianistas D. Matore, lietuvių autorių poeziją deklamavusios K. Masiulytė, D. Bačkytė ir J. Konde. Minėjimas užbaigtas šeimyninėmis valšėmis.

ir lietuviškoje kultūrinėje veikloje. Deja, politiniame fronte mes esame atsilikę ir šiuo metu neturime nė vieno atstovo, kuris galėtų kalbėti mūsų ir kitų panašių grupių reikalu Kanados parlamente. Dr. R. Vaštokas galėtų mums padėti kaip ryšininkas tarp lietuviškos bendruomenės ir parlamento bei vyriausybės. Jo kandidatavimas į Kanados parlamentą yra gera paskata mūsų lietuviškam jaunimui siekti augštesnių idealų, neatsisakant nei lietuviškos pavardės, nei lietuvių kalbos, nei tautybės.

Dr. R. Vaštokas, paklaustas kodėl kandidatuoja į Kanados parlamentą, atsakė: "Tai reta proga pasireikšti viešosios politikos arenoje, kuri ateityje nežinia ar pasikartos. Šiuo metu ne tik Kanadoje, bet ir visame pasaulyje vyksta pagrindiniai persiorientavimai, kurie nuspręs mūsų ir ateinančių kartų ateitį. Patekti į politinių sprendimų eiles būtų ne tik svarbi, bet ir praktiška galimybė paveikti reikalų eigą į pozityvią pusę".

Britanija

A.a. ALFONSAS GUDAS vasario 18 d. staiga mirė savo namuose Bradforde. Velionis buvo ūkininko sūnus, 65 metų amžiaus, kilęs iš Panevėžio apskr. Veikliai reikėsi Vyčio klubo ir Lietuvių Katalikų Federacijos valdybose. Gedulingas Mišias vasario 23 d. atnašavo kapelionas kun. J. Kuzmickis, pamokslė pabrėždamas augštaitišką velionies būdą ir optimizmą. Po pamaldų jo palaikai buvo palydėti į kapines ir sudeginti krematoriume. Vaisės laidotuvių dalyviams surengė Vyčio klubo valdyba. Giliame skausme velionis paliko našlę Oną, dvi ištekejusias dukras — Aldoną ir Laimą.

SOCIALINIŲ MANČESTERIO LIETUVIŲ KLUBĄ vasario 3 d. popietę bandė apiplėšti penkių nusikaltėlių gauja. Klubo pirm. V. Kupstys, nepasitikėdamas šiais svečiais, paprašė įrodymo, kad jie yra klubo nariai. Už tai jam buvo atsilyginta smūgiais. Gaujos nariai, norėdami sukelti paniką, plytomis sudaužė klubo salės ir šoninių durų langus. Pabėgti jiems betgi nepavyko, nes vienas klube buvęs anglas išsukė policiją. Policininkai, atskubėję keturiais automobiliais, suėmė visus penkis gaujos narius. Pas vieną jų buvo rastas pistoletas. Į lietuvių klubą jie buvo atvažiavę pavogtu automobiliu, kuriame buvo rasta įvairių įsilaužimams reikalingų įrankių. Vėliau paaiškėjo, kad šios gaujos policija jieškojo jau keletą metų. Jos suėmime nukentėjo klubo pirm. V. Kupstys, buvo sukrūvintas vienas policininkas, sudaužytas radijo aparatas.

Tokius pašto ženklus išleidžia JAV paštų valdyba, tarpautinių vaikų metų paminėjimui.

Lietuvos žydai Izraelyje

Praejuosiais metais iš okup. Lietuvos Izraelin imigravo per 300 žydų • Lietuvoje yra tik 5000

„TZ“ redakcija pasiekė Lietuvos Žydų Sąjungos Izraelyje biuletėnis „Gachelet“, išleistas 1978 m. balandžio mėnesį. Iš tikrųjų tai tik jo santrauka anglų kalba. Jame pateikiama ir lietuviams įdomių žinių.

Zuvusiųjų minėjimas

Kiekvienais metais Tel Avive rengiamas žuvusių tautiečių minėjimas lapkričio 24 d. Pasak biuletėnio, toks minėjimas įvyko ir 1977 m. Heikhal Hatarbut salėje (Mann auditorijoje). Gerokai prieš minėjimo pradžią aikštėje prie salės pradėjo rinktis gausūs dalyviai, kurių iš viso buvo apie 4000. Dalis jų atvykę iš Lietuvos visai neseniai. Susirinkusieji salėje pirkė knygas — B ir C tomus veikalų „Lietuvos žydai“, „Reven Rubinstein Knyga“, „Haim Yellin — kovotojas ir rašytojas“, Meir Yellino „Kraujas ir ginklai“ (apie Kauno getą), dail. Esther Lourie piešinių albumą, vaizduojantį Kauno getą, Giršo Ošerovičiaus poemą „Mano Panevėžys“ ir kt. Knygų kalba nepažymėta, bet turbūt jidiš.

Ižanginę kalbą pasakė Lietuvos Žydų Sąjungos Izraelyje pirm agronomas Jokūbas Oleiskis, primindamas Lietuvos žydų tragediją ir skatindamas tęsti garbingą Lietuvos žydų bendruomenės kelią. Tel Avivo burmistras Shlomo Lahat išskėlė Lietuvos žydų įnašą į bendrą žydų kultūrą, suminėjo žymiuosius menininkus, rašytojus, mokslininkus, rabinus. „Yad Vašem“ instituto pirm. dr. Itzak Arad kalbėjo apie Lietuvos žydų naikinimą naujų dokumentų šviesoje, pažymėdamas, kad naciai, užėmę Lietuvą, tuojau ėmė vykdyti „galutinį žydų problemos sprendimą“, kai kituose kraštuose tokio skubėjimo nebuvo. Tel Avivo rabinas Lau, pats išvengęs sunaikinimo, išpūdingai pasakojo pergyventas siaubo dienas. Neseniai imigravęs iš Lietuvos inž. Ber Plavin kalbėjo apie „Aliya“ aktyvistų veiklą Lietuvoje ir ta proga „Yad Vašem“ pirmininkui iteikė žmogaus kaulą, rastą naikinimo vietovėje Paneriuose. Kantorius Benjamin Unger pagiedojo psalmę už mirusius, o choras „Vilno“ atliko keletą herojinių giesmių.

Imigracija iš Lietuvos

Per 1977 m. iš okupuotos Lietuvos Izraelin imigravo per 300 žydų, skaitant tik tuos, kurie išregistravo Lietuvos Žydų Sąjungoje. Jų tarpe yra mokytojų žmonių, paprastų darbininkų,

Toronto lietuvių surengtoje demonstracijoje, kuri protestavo prieš VIKTORO PETKAUS nuteisimą Vilniuje, kalba žydų kongreso atstovas Jeck Katz

amatininkų ir įvairių sričių specialistų.

Nors žydų imigracija Izraelin iš Sov. Sąjungos yra labai sumažėjusi, tačiau iš Lietuvos ji tęsiasi. Biuletėnyje sakoma: „Su pasididžiavimu konstatuojame, kad Lietuvos imigrantų eilėse Vienoje nėra iškritėlių. Jie neįieško savo laimės kituose kraštuose. Visi jie atvyksta Izraelin statyti savo krašto ir jame įsikurti.“

Atvykusių duomenimis, Lietuvoje tėra 5000 vietinės kilmės žydų. Daugelis jų ketina emigruoti Izraelin. Ir dabar nuolat atvyksta „Aliya“ žmonių. Tai ypač jaučiama Tel Avive.

Pagalba ateiviams

Lietuvos Žydų Sąjunga rūpinasi ateivių įsikūrimu. Ji ateiviams pačioje pradžioje duoda finansinę paramą. Vėliau ateiviams parūpinama paskola būtiniejiems reikmenims įsigyti. Sąjunga turi paskolų fondą, iš kurio 1977 m. išduota 920.000 sv. Paramos tais metais išmokėta 15.000 sv. Paskola gražinama po dvejų metų. Ji duodama ne tik naujiems, bet ir senesniems ateiviams įvairiems įsikūrimo bei gyvenimo reikalams. Paskolų fondui vadovauja Jeramiel Benishovitz. Be to, minėtoji Sąjunga, padedama Baltijos žydų Londone, kuriems vadovauja J. Lossos, pasiuntė per 1000 siuntinių į Sov. Sąjungą Lietuvos žydų giminėms ir lietuviams, gelbėjusiems žydus nacių okupacijos laikais.

Lietuvos Žydų Sąjunga duoda stipendijas mokslus einančiam jaunimui, pradedant gimnazijomis, specialiomis mokyk-

lomis ir baigiant universitetu. Per 1977 m. buvo išmokėta 104.500 sv. Stipendijos įteikiamos specialiose iškilmėse, dalyvaujant jaunimui, tėvams, svečiams bei rėmėjams ir menininkams. Pvz. vienoje iškilmėje dalyvavo svečias iš Niujorko adv. Nachum Gershin (Girshowitz), kuris ne tik pasveikino Sąjungą, bet ir įteikė \$1000 nuo Lietuvos Žydų Draugijos Niujorke.

Lėšas Lietuvos žydų paramai Izraelyje sudeda žydų organizacijos JAV-se ir Kanadoje. Viena duosniausių organizacijų yra Lietuvos žydų draugija Filadelfijoje, kuriai vadovauja Albert Levin ir Gitta Ferman. Finansinę pagalbą teikia Lietuvos žydų draugija Niujorke, vadovaujama adv. J. Griliches. Metinę duoklę atsiunčia ir Montrealio žydų draugija, kuriai vadovauja Abba Anshel ir išd. Moshe Kazimir.

Biuletėnis apgailestauja, kad pastaruoju metu pagalba iš Los Angeles labai susilpnėjo, o Lietuvos Žydų Draugija Čikagoje visai nesidomi Sąjungos veikla Izraelyje ir nepalaiko jokio ryšio.

Kultūrinė veikla

Lietuvos Žydų Sąjungos Izraelyje kultūrinė veikla reiškiasi daugiausia sueigomis savame klube ir knygų leidimu. Sueigose dažnai prisimenamos praeities kančios devintajame Kau-no forte ir kitur.

Per pastaruosius dvejus metus išleistos dvi knygos: „Haim Yellin — geto kovotojas ir rašytojas“ ir Meir Yellin „Kraujas ir ginklai“. Abu leidiniai parašyti jidiš kalba ir vaizduoja gyvenimą Kauno gete.

Sąjungos iniciatyva spausdinamas plačios apimties istorinio pobūdžio keturių dalių veikalas „Lietuvos žydai“. Pirmosios trys dalys jau atspausdintos ir apima 600 metų žydų gyvenimą Lietuvoje. Pirmoje dalyje aprašomas laikotarpis iki I D. karo, antroje — laimingas gyvenimas tarpukaryje, trečioje — ryškiosios asmenybės ir miestai, kuriuose gyveno žydai, ketvirtoje — nacių okupacija ir žydų naikinimas. Pastaroji dalis jau spausdinama. Joje sutelkta daug istorinės medžiagos apie getus, apie 200 vietovių, kuriose vyko naikinimas, apie gyvenimą nacių lageriuose Estijoje, Latvijoje, Vokietijoje, apie deportuotų į Sov. Sąjungą likimą, žydų pajėgas kariniuos daliniuose, kurie kovojo su naciais. Šis leidinys apima 500 psl.

Sąjungos pirm. J. Oleiski, baigdamas savo pranešimą, spausdinamą biuletėnyje, rašo: „Mes manome, kad daug kuo prisidėjome prie Lietuvos imigrantų įjungimo į seną-naują tėvynę ir prie žydų paminėjimo gražioje bei jaukioje praeities Lietuvoje.“

Žydų gelbėtojai

Biuletėnyje rašoma apie gyd. Petrą Baublį, kuris, būdamas vaikų namų „Lufshialis“ („Lopšelis“, Red.) vedėju „Slobodkoje“, išgelbėjo 7 vaikus, atgabentus iš geto. Dr. P. Baublys prieš dvejetą metų žuvęs lėktuvo nelaimėje. Izraelin imigravusių žydų iniciatyva buvo apdovanoti teisingųjų žymėnėmis dr. P. Baublys, jo brolis Sergijus bei jo žmona. Žymenų paimti iš Londono buvo atvykę inž. Ričardas Baublys. Ta proga savame klube įvyko Lietuvos Žydų Sąjungos Izraelyje valdybos posėdis, kuriame dalyvavo svečias iš Londono ir išgelbėtieji žydai. Kalbas pasakė pirm. J. Oleiski, adv. D. Fleishman, M. Yellin, A. Faitelson, prof. A. Stupel. Jie pabrėžė ryžtą lietuvių, kurie gelbėjo žydus nacių okupacijos laikais iš mirties grėsmės. R. Baublys, atsiliepdamas į kalbas, pareiškė pasididžiavimą, kad jų šeima buvo tarp tų, kurie rizikavo savo gyvybėmis gelbinti žydus.

Mirę veikėjai

Pasak biuletėnio, Lietuvos žydai Izraelyje pastaraisiais metais neteko žymių veikėjų. Toks buvęs adv. Leib Garfunkel, „vienas didžiųjų Lietuvos žydų vadų“. Jo veikla, prasidėjusi prieš II D. karą, reišėsi nacių okupacijos laikais ir po „išlaisvinimo“ (sovietinę Lietuvos okupaciją biuletėnis vadina „liberation“, Red.). Izraelyje jis buvo vyriausiu redaktoriumi veikalų „Lietuvos žydai“ IV da-

(nukelta į 7 pusl.)

IV PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

IV WELTKONGRESS DER LITAUISCHEN JUGEND
IV LITHUANIAN WORLD YOUTH CONGRESS

BRAZILIJOS LIETUVIŲ JAUNIMO SAJUNGA

BLJS įsipareigo padėti paruošti lietuvišką jaunimą atstovauti Braziliją IV PLJK, Vokietijoje. Kad mūsų atstovai galėtų geriau atlikti savo pareigas kongrese, sutikome, kad kiekvienas paruoštų vieną iš tų simpozijumo temų.

Manome, kad atstovams tas darbas padės, nes jiems duos aiškesnę idėją kaip ta diskusijų sistema veiks kongrese. Tas jiems padės geriau išsireikšti lietuviškai, kaip vienas kitam padės, nes nėra daug laiko kiekvienam atstovui pasiruošti visom temom. Šiuo būdu visi susipažins su visom temom ir tada galėsime susidaryti bendrą Brazilijos lietuvių jaunimo mintį, apie tas temas. Tada galėsime važiuoti į kongresą, žinodami ką mes norime kitiems pasakyti ir vėdrai ką mes iš to kongreso tikimės.

Sandra Saldytė

BEATRIZ BACEVIČIŪTĖ

Tema: Lietuvių literatūrai, menininkui ir mokslininkui problemos išsivijoje.

- Svarstymas:
1. Iššeivis apleidžia savo kraštą.
 2. Iššeivis ieško sau antros tėvynės-prieglaudos.
 3. Iššeivis kuriasi naujame krašte.
 4. Kūryba, mokslas ir menas nesavo krašte.

1. Iššeivis apleidžia savo kraštą.

Retai kas išvyksta savo noru iš tėvynės. Ivairūs būna motyvai: politiniai, darbo ieškojimas, giminių suartėjimas. Dažniausi tačiau šiais laikais – tai politiniai motyvai. Žmogus negali gyventi savo krašte, jis nesutinka su viešąja politika, jis turi išeiti. Literatas negali kurti meno savo nuožiūra, o valdžios nurodymais. Mokslas turi tarnauti valdžios naudai. Reikia paraikauti, norint rasti pragyvenimo šaltinį. Visi tie motyvai veda į reikala ieškoti sau kitos vietos. Dar blogiau, kai valdžia ar aplinka priverčia apleisti savo kraštą trėmimu. Bet kuriuo atveju žmogus išvyksta, palikdamas savo aplinką, savo kūrybos motyvus ir šaltinius.

2. Iššeivis ieško prieglaudos.

Nevisuomet iššeivis gali pasirinkti sau kita kraštą gyvenimui. Labai dažnai jis turi vykti, kur jį priima. Dar blogiau, kai naujoje vietoje jo laukia visai svetima kalba. Tai pirmoji siena, kuri jį atskiria nuo aplinkos. Kartais iššeivio nuomone vienas kraštas jam būtų mielesnis, bet atvykus jis pasirodo kitoks, negu iš tolo atrodė.

Net ir naujame krašte vietovės-miesto pasirinkimas gali turėti didelės reikšmės ateityje. Dideliame mieste daugiau galimybių ir daugiau pavoju. Bet ir šio nevisuomet imigrantas-iššeivis gali pasirinkti.

3. Iššeivis kuriasi naujame krašte.

Mes – jaunimas – labai dažnai nežinome, kokius sunkumus turėjo atvykti į šį kraštą mūsų tėvai. Mes jau antroji karta, arba dar visai maži atvežti. Mes nematėme, kaip mūsų tėvai čia atvykę turėjo tvarkytis. Kur jie dirbo. Koks buvo jų gyvenimas tik atvykus. Mėginkime isivaizduoti jų sunkumus:

Jie nemokėjo vietos kalbos.

Jiems buvo sunku rasti darbo, ypač geresnio darbo.

Paprastas darbas laukia atvykėlio; rašytojas, mokslininkas, menininkas retai ir labai retai gali gauti darbo savo specialybėje.

Nedaug uždirbdami jie turėjo ieškoti vietos prastuose kvartaluose, daug reikėjo dirbti, nebuvo laiko jiems nė galvoti apie imigrantui antraeilis reikalus.

Atvykėlio darbai vienur buvo kapinėse duobių kasimas, anglių kasimas, kitur mėsos šaldytuvuose-fabrikuose, žibalo perdirbimo industrijose, dar kitur kavos plantacijose ir miško kirtimuose. Ir tai nevisuomet buvo galima dirbti. Labai dažnai darbo trūko. Bet koks darbas gauti buvo svarbu.

Pasaulyje vienas iš tūkstančio žmonių kalba lietuviškai...

Ar tu vienas iš jų?

4. Kūryba, mokslas ir menas svetimame krašte.

Taip sakant, iššeivis turi pradėti savo gyvenimą iš naujo. Jis čia neturi nei tėvelio nei mamytės, kurie jam padėtų. Jo iššeitas mokslas, jo patirtis, jo pamėgimai dabar jau turi persitvarkyti, pasikeisti sulig nauja aplinka. Jis turi prisiderinti.

Menininkas neturi savo įprasto ikvėpimo šaltinio. Gimtasis kraštas visokiame menui yra ikvėpimo šaltinis: gamta, augalai, klimatas, aplinka bendrai. Svetimame krašte visai tai yra jau kita. Labai dažnai net ir žmonių skonis, polinkiai yra skirtingi. Jie nėra nė blogesni, nė geresni, tačiau kitoki. Gali daug laiko prabėgti, kol menininkas pajęgs naujoje aplinkoje rasti sau ikvėpimo šaltinį. Labai dažnai menininkas niekuomet nepajęgia prisiderinti ir pasilieka svetimas naujame krašte.

Literatas turi dar didesnių sunkumų. Jeigu menas kalba universalia kalba, tai literatūra tos lengvatos jau neturi. Kas nuo pat mažens rašė ir kūrė savo gimtąja kalba, tam prisiderinti prie kitos kalbos jau yra gana sunku. Svetima kalba atrodo nepajęgi išsireikšti. Jis anksčiau rašė visai savo tautai, dabar jam tenka rašyti mažai emigrantų saujelei. Anksčiau jis būtų galėjęs išleisti knygas tūkstantiniu tiražu, dabar jau kelių šimtų knygų skaičius gali būti perdidelis. Anksčiau jis rašė apie savo aplinką, savo žmones – jie visi kalbėjo autoriui gimta kalba. Dabar jo tautiečiai išsibarstę, sunkiau apie juos rašyti. Rašyti apie svetimtaučius – jau kitas reikalas: jų problemos skirtingos, jų mintys ir galvosena jau kitokios, jų pasaulėžiūra dažnai svetima.

Literatas dabar turi nutarti: ar jis kalbės savo tautai, kurių čia tik mažuma, arba jis kalbės svetimtaučiams, kurių gal net gerai nepažįsta. Klausimas, kaip tie svetimtaučiai supras šį rašytoją. Ar ir jiems jis nebus svetimšalis, kuris gyvena jų krašte? Kuris tik gyvena fiziškai, tačiau kurio dvasia lakioja kažin kur tolimuose kraštuose...

Mokslininkas gal turi kiek atviresnį kelią svetimame krašte. Ypač jei jo specialybė yra lengvai pritaikoma. Jam pramokus vietos kalbos yra kiek lengviau rasti jo profesijai artimesnį darbą. Technikų paklausa yra visuomet didesnė negu kitų profesijų. Čia tik iškyla vienas klausimas: kam jis dabar dirba? Ne vien tik už pavalgymą žmogus dirba. Anksčiau jis dirbo savo tautos vardu, jo pasisekimai siejosi su jo tėvynės garbe. Dabar jis turės dirbti kitos tautos sąskaiton. Žinoma, čia jis gyvena, čia jis valgo, tačiau mokslininko darbas nevien surištas tik su pragyvenimu.

Dar kitas sunkumas: labai dažnai vietos istatymai sudaro suvaržymus atvykėliams profesionalams. Jie negali dirbti savo specialybėje, jeigu čia mokslo nėra baigę. Kai kur turi dar išgyti vietos pilietybę, dar kitur yra kitokiu sunkumu. Visa tai daroma norint apginti vietos profesionalus nuo imigrantų antplūdžio. Bet tai pakenkia naujai atvykusiam ir apsunkena jo darba.

Išvados ir siūlymai.

Yra mūsų krašte literatūrai, mokslininkui ir menininkui.

Jie verčiasi, kaip gali, kaip sąlygos leidžia.

Kai kurie yra net mūsų tėvai, ar giminės.

Mūsų daugumoje jau vietoje gimę – mums tų problemų jau nėra.

Mes bent dalinai pažįstame jų sunkumus.

Mes turime būti solidarūs su mūsų tautos žmonėmis.

Mes galime ir turime jiems padėti.

Kaip mes tai galime padaryti?

1. Sužinoti ir surašyti mūsų krašte gyvenančius iššeivius:
 - literatus
 - menininkus
 - mokslininkus
2. Patirti, ar jie dirba savo srityje.
3. Sužinoti, kodėl jie nedirba savo srityje. Kokie sunkumai.
4. Uždarame ratelyje pastudijuoti, kuo tiems žmonėms mes galėtume padėti. Susidomėti jų darbais, paskleisti mūsų darbo aplinkoje jų nuopelnus, jų kūrybą. Pakviesti juos į geresnes darbo sąlygas, jeigu mes turime kur nors itakos tokiam reikalui.
5. Mėginti organizuoti Akademikų Ratelius, kur tokios ir panašios problemos būtų analizuojamos. Mes gyvename savo, ar beveik savo aplinkoje. Mes turime pažinti ir itakos vietos žmonių tarpe.
6. Ypatingo dėmesio kreipti į literatus ir menininkus. Sudaryti jiems progas parodyti savo meną. Padėti organizuoti literatūros vakarus. Padėti paruošti meno parodėles. Pakviesti svetimtaučius jų profesijų specialistus, mūsų pažįstamus, ir supažindinti su mūsų tautiečių veikla.
7. Jeigu jau mūsų pažįstami ateiviai gerai išikūrė, pažiūrėti ar nėra kokio literato, mokslininko, ar menininko dingusio svetimoje aplinkoje. Gal jam reikia ištiesti ranką, kol jis dar nepaskendo sunkumu jūroj. Svarbu, kad jis jaustu savo tautos jaunųjų dėmesį jo kūrybai, jo darbams. Svarbu, kad jis nepasijustu likęs vienas.
8. Ar yra kitokių pasiūlymų ir minčių. Prašyti ieteikti raštu visas tas mintis. Jos galės būti svarstomos atskirų valstybių studijų rateliuose. Kartais vienos valstybės problemos gali būti labai skirtingos ir turėti kitokius išrišimo būdus. Mintys tai mūsų didžiausias kapitalas. Neatmesti nieko. Kas šiandien gali atrodyti nelabai svarbu, rytoj gali švisti švyturiu, rodyti kelią.

MŪSU LIETUVA

EM PORTUGUÊS NR. 5 (12)

Suplemento de
MŪSU LIETUVA Nr. 16 (1601) 1979.IV.26

Da imprensa lituana

AS PESQUISAS NO SUBSOLO DA CATEDRAL DE VILNIUS

As pesquisas do Instituto de Conservação dos Monumentos da Lituânia, sob a liderança de Napolis Kitkauskas, acharam no subsolo da catedral de Vilnius, que hoje é uma galeria de arte, restos de muitas antigas edificações.

Aqui foram desenterrados os cantos nordeste e sudeste de uma edificação de maçonaria antiquíssima.

Isto confirma a tese que a primeira catedral de Vilnius era de maçonaria, de uma nave só, e não de madeira.

A edificação quadrangular era de 22,6 m. de cada lado, com muros de 1,4 m. de espessura. No subsolo da catedral atual os alicerces da primeira catedral foram achados numa profundidade de dois metros. Este fundamento desce até perto de 4,5 m. de profundidade. O fundamento está feito de pedras naturais, ligadas por meio de uma argamassa feita de areia rosada, cal, cinzas e barro. Também foram achados restos duma construção ao lado da catedral, com muros de 2 m. de espessura e duma área interior de 4,52 m.

Admite-se que a edificação quadrangular de construção antiga era dividida, por colunas, em três sub-naves, a central das quais é duas vezes mais larga (9,2 m) que as laterais.

Os tijolos usados na parte da entrada são mais primitivos do que aqueles que foram usados na construção da igreja de São Nicolau, que foi construída no século XIV. As pedras naturais foram argamassadas do mesmo modo como aquelas do castelo de Kaunas e a argamassa é igual à que foi usada nos muros dos castelos de Lyda, Medininkai e outros, construídos no início do século XIV ou na primeira parte dele.

Durante as escavações foram achados ainda vestígios da construção do ano 1530, quando o muro sul da catedral ruiu durante um incêndio, e foi restaurado num outro lugar. O muro norte ficou no antigo lugar. Isto quer dizer, que os muros da segunda construção pertenciam à catedral construída por Vytautas o Grande depois do incêndio do ano 1419.

A catedral de Jogaila, erigida nos anos 1387-1388 era de três naves. Assim a primeira parte da construção mais antiga é dum tempo ainda mais remoto.

Durante a escavação foi achado perto da catedral um poço de 18,5 m de profundidade, sendo seu destino por ora desconhecido. Foi também achado um anel de ouro de século XV-XVI, ornado com uma pérola e o lírio real.

Tradução de J. E. Petraitis

Os leitores escrevem

São Paulo, 2 de abril de 1979

Senhores Editores e Colaboradores
do *Mūsų Lietuva* em Português:

É com muito interesse e entusiasmo que tenho recebido quinzenalmente a folha do Mūsų Lietuva em Português.

Minha opinião é que esta é um forma mais acessível para o conhecimento da cultura lituana, pois estas páginas podem chegar às mãos de alguém que embora se interesse por esta cultura, não conheça o idioma, além do que, os artigos têm sido bem selecionados e bastante interessantes.

Gostaria também de apresentar meus cumprimentos ao Sr. Alf. D. Petraitis pela coluna "Kalbėk Lietuviškai", pois esta é uma maneira de levar, particularmente aos jovens que não sabem lituano, um incentivo ao estudo deste idioma.

Parabéns, Editores e Colaboradores.

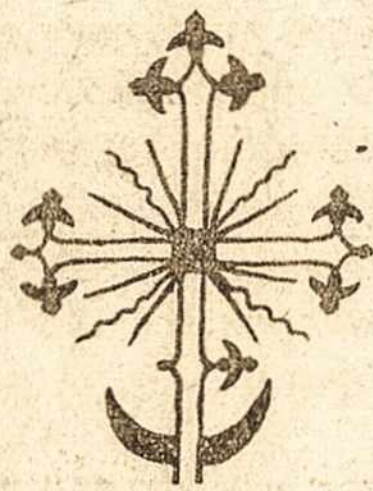
Elizabete Vazgauskas

Aulas de lituano

Todos os sábados

15,00 - 16,30

Rua Inácio 621 - V. Zelina

Maria Gimbutas

ANTIGO SIMBOLISMO NA ARTE FOLCLÓRICA LITUANA

Tradução de R. Steponaitytė

Particularmente durante os festivais de primavera, os povos primitivos observavam o levantar do sol. Nas manhãs como 24 de Junho, o levantar do sol parecia diferente; a seus olhos, o sol realmente dançava. Na vigília do Dia de São João, os lituanos e os seus vizinhos mal dormiam, afim de não perder os primeiros raios da aurora sagrada. Cada um queria ver o momento do sol dançar, como ele ascendia e descia por um instante, e como finalmente aparecia em várias cores. Em canções letãs referentes a estas festas, encontramos o refrão: "O sol, dançando sobre a colina prateada, tem sapatos prateados nos seus pés". Os lituanos acreditam que não apenas o sol dança e solta faíscas, mas também se enfeita com grinalda de flores vermelhas de samambaia.

No dia 24 de Junho, os lituanos enfeitam tudo com grinaldas para simbolizar a vitória do sol: a ressurreição das forças da vida.

Mesmo o passa-tempo dos jovens, como o balan-

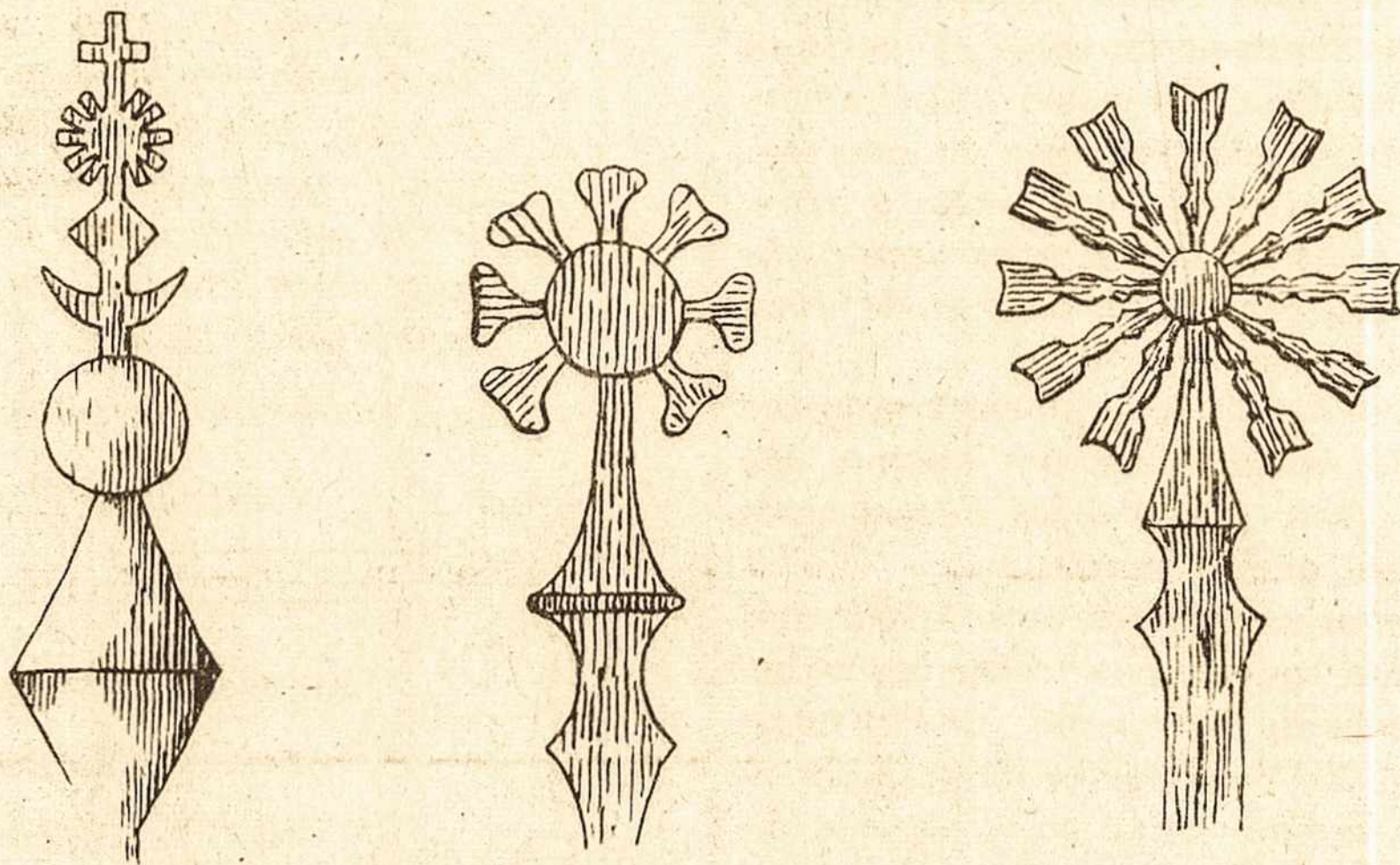
çar no Dia da Páscoa, expressa simbolicamente o dinamismo do sol. Comparativamente, o balanço no festival de Mahavrata na Índia tinha um papel importante, e o sacerdote até se dirigia ao balanço com as palavras: "Tu és o sol". Concepções muito próximas do sol e da sua influência nos festivais de primavera são encontradas nas nações eslavicas, germânicas, gregas, iranianas e indicas.

Os festivais de primavera são festivais de alegria, na maioria das vezes expressa pelo rodar, pular, ou balançar. Artisticamente, este dinamismo foi representado por rodas, círculos concêntricos, e grinaldas. Arte folclórica e folclore representam a influência do sol desta maneira: pelo seu dinamismo vigoroso, a sua variedade de formas, a sua peculiar mudança de cores e a sua harmonia. As várias formas e cores encontradas no sol são bem expressas na seguinte canção folclórica.

À tardinha o sol poente
Enfeita cimos da floresta:
Dá à tília uma coroa de ouro,
Ao carvalho grinalda de prata,
E a todo pequeno pasto
Um aael dourado

Canção folclórica letã

A arte pré-histórica e do folclore apresentam o sol de várias formas: sol radiante, grinalda, roda, ou círculo. Estas representações não são realísticas, mas um retrato do poder dinâmico do céu ou do universo, fazendo renascer a vida.

(Figs. 4-6 Pontas em madeira de oratórios cobertos da Lituânia.)

Esta concepção do sol é poética. Os olhos dos nossos ancestrais estavam de tal forma acostumados à incorporação do sol e da roda na sua arte, que eles associavam estas formas com tudo que observavam na natureza. Margaridas e rosas, desta forma, tornaram-se as flores do sol. A margarida se chama na Lituânia *saulute*, isto é, solzinho, ou *ratilas*, isto é, o halo ou a roda. Nas canções folclóricas há a referência à margarida às palavras, *Ratile, ratileli, ratilio...* (roda, rodinha, rodó...). A macieira com os seus "nove ramos" é comparada aos raios do sol.

A forma mutável da lua foi evidentemente a principal causa da sua veneração. A atenção do homem foi especialmente atraída pelo crescente. Antigos costumes e superstições atribuem-lhe uma profunda influência na vida de plantas e animais. Como a aparição periódica do sol e o seu desaparecimento, a renovação da forma do crescente bem-estar, luz e saúde. Portanto, as flores devem ser plantadas no crescente ou na lua cheia; pois o crescimento da lua influencia o crescimento das plantas. Há ainda, remanescentes no folclore, muitas preces ao crescente, nas quais o crescente "novo" e "brilhante" é chamado de "Jovem Deus" (em lituano, *Dievaitis*) ou "príncipe" (em lituano, *Karalaitis*) do céu:

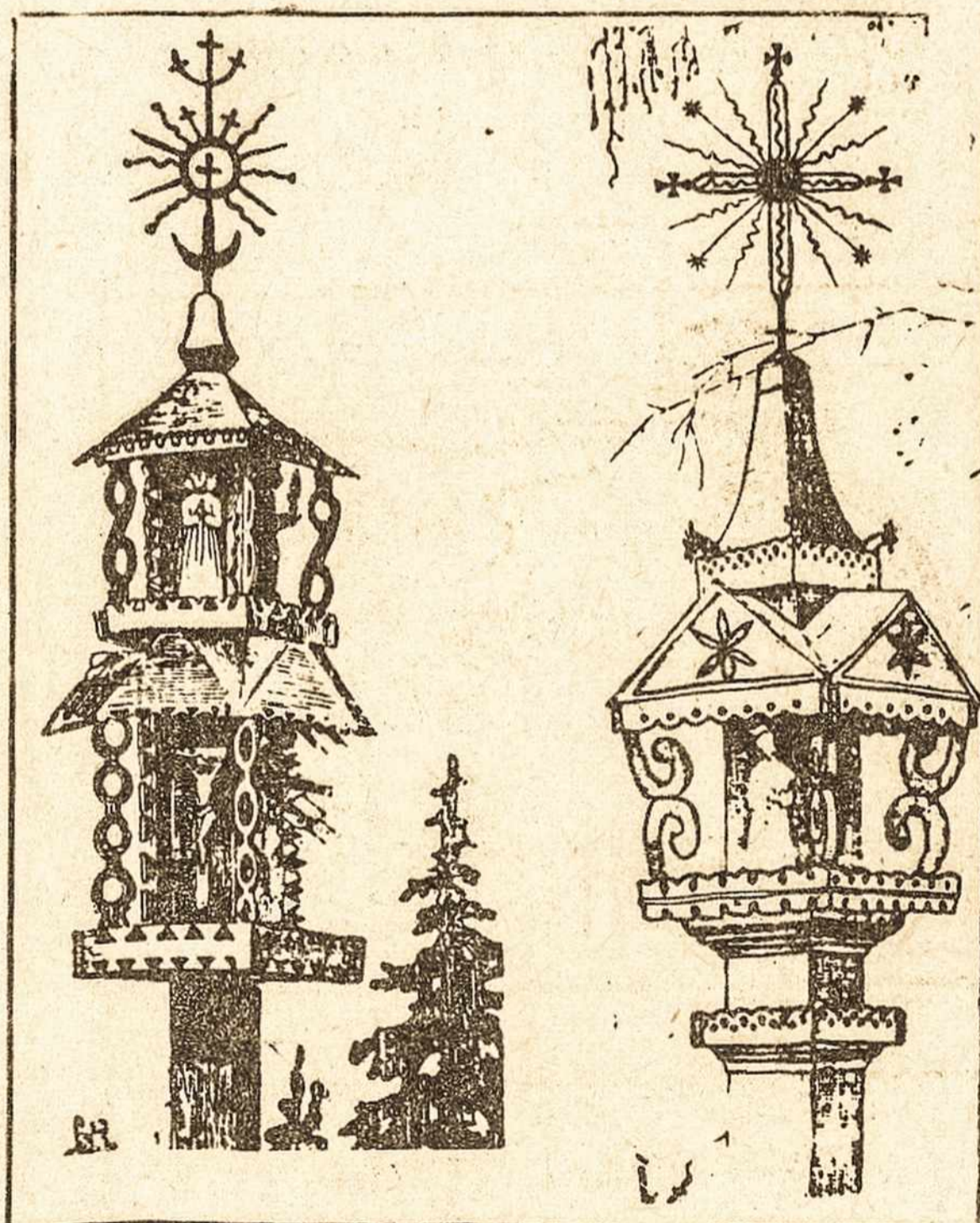
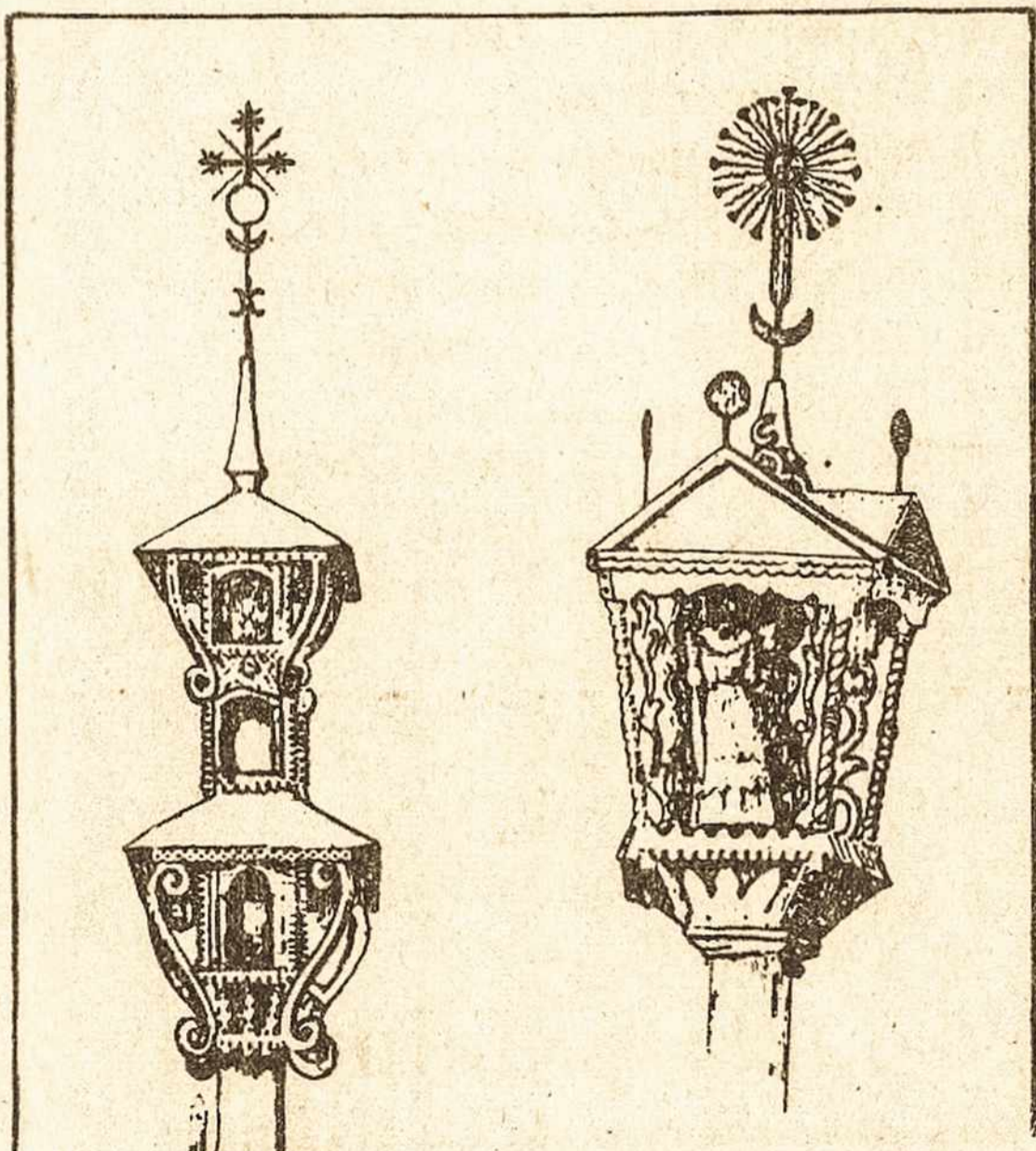
Jaunas Meneseli, mūsu karaleli, tu visados švieti, visados mus linksmini, atneši mums linksmybę, naudą ir gerą laimę. Kad tau Dievas duot pilnystę, man Perkūno karalystę.

Jovem Crescentezinho, nosso reizinho, tu brilhas sempre, sempre nos alegras, trazes alegria, bens e boa sorte. Que Deus te dê cheia, a mim o reino do Perkunas.

Mėnuo, mėnuo, mėnuleli,
Dangaus šviesus Dievaiteli.
Duok jam ratą, man sveikatą;
Duok jam pilnatį, man Perkūno karalystę.
Crescente, crescente, crescentezinho,
Do céu brilhante Deuzinho.
A ele a roda, a mim a saúde;
A ele a cheia, a mim o reino do Perkūnas.

A roda, o sol e a lua aparecem continuamente na arte pré-histórica dos países europeus. A começar pelo período neolítico, isto é, com o aparecimento da agricultura, vemos aparecer estes símbolos, primeiro na cerâmica, mostrando quão longe no passado vão as raízes do simbolismo da arte folclórica. A arte pré-histórica do Báltico está cheia de motivos de sol, lua, roda, cruz, e suástica

(continua)

(Figs. 19-21. Oratórios cobertos (capelinhas) do norte da Lituânia. As pontas de ferro mostram símbolos do sol e da lua. As capelinhas estão decoradas com desenhos geométricos antigos — ilhoses, círculos, triângulos, estrelas segmentadas, etc.)

JUOZAS GRIŠMANAUSKAS

TO LI MIEJI KVA DRA TAI

MIRUSIOS SODYBOS

Pasiekus kaimą, pristato seniūnas, nurodo išvežtųjų namus. Turime surinkti visus grūdus ir bulves. Vaikščiojam po trobesius. Ieškome po kamaras ir svirnius. Mažai ką terandame, šiek tiek bulvių avižų. Rugių visai nėra.

Trobesiuose kaip po gaisro. Kieme išmėtyti šventųjų paveikslai su sutraiškytais stiklais, sulaužytais rémais. Durys visur atdaros, langai išverstais rémais, kai kur per juos persvirę pagalvės, patalai peiliais subadyti, vis, matyt, enkavedistams beieškant, ar išvežamieji nepaliko dar ko nors gero.

Lovos suverstos. Kitose raudonuoja supiaustytas impilas, iš vidaus prasiveržusios plunksnos. Šeimininkės, matyt, greitomis nesuvisokė, kur ką dėti, numovė užvalkalus ir susimetė, kas pakliuvo po ranka.

Ne ką jos ten ir pasiimti galėjo per tą valandą. Iš baimės užmiršios rankos ką dėjo į užvalkalą, o ką pro šalį. Ant grindų pritrypta, primėtyta popierių, fotografijų. Matyt, dar žmonės bandė su savimi į kelionę pasiimti savo artimųjų atvaizdus, kad ne taip sunku būtų, nors ir retkarčiais, į savus veidus žvilgterint.

Spintose ir skryniose maišėsi suversti drabužiai ir baltiniai. Ant stalų buvo maisto likučiai, kai, gal paskutinį kartą savo namuose, šeimyna buvo vakarieniavusi. Ant grindų išsimėtę šiaudagalai, siūlai, veidrodžių ir stiklų šukės, nunešio bato nosis kyšo iš palovės.

Kamarose viskas suversta. Matyt, čia prieš mus lankėsi seniūnas ar brigadininkai, kurie gyvulius rinko. Nieko iš maisto nebelikę. Aiškiai matyti, kad visur čia buvo pasimaišiusi svetima grubuoniška ranka.

Dirbame nesikalbėdami, susikrimtę, įaudindamiesi. Tuštuma slėgia. Jokios gyvos dvasios. Tik višta retkarčiais pasimaišo, sukudakena, lyg išsigandusi pati, ir mus išgąsdina. Poroje namų prie pečiaus dar užtinkame katę, ši irgi, sušnypštusi, pranyksta kažkur.

Lauke, pakluonėje arklys vaikšto, matyt, pabėgęs nuo varytojų pakeliui ir vėl namus pagal pėdsakus atsekęs. Seniūnas dar bando jį paimti, bet šis tik apsisuka ant paskutinių kojų ir vėl duoda šuolį tolyn nuo namų. Geras arklys, rodos, bus bėdos jį sugauti. Kitur vėl girdėti, kaip skalija šuo.

Susikrovę maišus į vežimus, grįžtame atgal. Važiuojame per kaimą, į mus žiūri pilni langai galvų. Likusieji domisi, ką darysime su išvežtųjų turtu. Jų žvilgsnis palydi mus toli už kaimo. Kryžkelėje stovi sargybca, tikrina praeivius. Mus paleidžia, nes už mūsų važiuoja mūsų "sargai". Sustojome dar Budrių kaime. Iš viso jau buvome septyniuose ūkiuose, bet maišuose ne ką turėjome. Prieš grįždami į Karteną dar užsukome pakeliui į keletą lūšnelių. Ir iš čia žmoneliai išvežti. Galvoju ir nesugalvoju, už ką — visų trobų vos po vieną pastatę. Ar ir čia galėjo gyventi "buožės"?

Viduje surandame tik po kokią pusę katilo avižų ir bulvių — keletą centnerių. Ir tą supilame į maišus ir, sumetę viską į vežimus, grįžtame.

Pakeliui sutinkame keturias enkavedistu brigadas.

— Stoj. Kuda? — jie mus sustabdo ir reikalauja dokumentų. Mes aiškiname, kad su mumis važiuoja N.G.B (šitaip vėliau enkavedistus oficialiai pavadino valdžia, bet juos vis po senovei enkavedistais palikome, nes jų tik vardas ir tepasikeitė) brigada, bet šie netiki. Kolei su jais išsiaiškiname, pasiveja mus ir mūsų enkavedistai, kurių vežimas buvo nuo mūsų atsilikęs, matyt, jie ten dar buvo ką iš trobų pasivogę ir dabar dalijosi.

Da. Eto svoji. — paskui pasako jie ir mus paleidžia.

Dabar jau mūsų enkavedistai nuo mūsų vežimų neatsilieka nė žingsnio, nes miestelis čia pat. Ir, kaip nelaimėi, dar įvyksta tai, kas galutinai pagadina ir taip jau surūgusią tos dienos nuotaiką.

Sutinkame keliu einant moteriškę su ryšulėliu rankoje. Tuojau prie jos prišoksta enkavedistas ir šaukia dokumentų. Ir suima ją tuojau pat. Iškrato jos krepšelį randa duonos gal kokiems dviem kartam pavalgyti, ir nepaleidžia. Moteriškė dar bando aiškintis, kad einanti Kretingon į liginę ir kad nesanti vežamųjų sąrašė. Kad užriks rusas ant jos:

— Tu lietuviška k... Tu čia dar meluosi. Aš žinau tave, aš tavo vyrą ir vaikus dar prieš tris dienas sulaipinau į traukinį, lipk greičiau vežiman.

Kaip tik buvo pasitaikęs mano vežimas šalia jų, tai maniškini ir sodina ją. Atsisėda iš šalių du su automatais.

Suprato moterėlė, kur ji pakliuvo. Verkė visu keliu ir pro ašaras vis kalbėjo, pertraukdama, kad rusai nesuprastų. Ji buvo iš Eitučių spėjo pabėgti iš namų, kai sužinojo, kad veža. Ji gyvu Dievu prašė, kad kaip nors praneščiau jos giminėms, viena, kad jie žinotų, antra, kad skubėtų atnešti ką nors iš maisto, nes kokias šešias, septynias dienas išvežamiesiems nieko neduodavo valgyti.

Jau temo, kai pasiekėme Karteną. Prie miščiūnos stovėjo sunkvežimiai, prikištas stovinčių vyrų, moterų, paauglių. Tarp kitų čia pamčiau ir Stupelį Kazį iš Aleksandravo. Tai buvo Povilo Stupelio sūnus. Tėvą enkavedistai pagavo anksčiau ir išvežė, o jis buvo jau pabėgęs iš namų. Iš šalies patyręs, kad veža. Bet ir jis, mat, neišvengė. Ir jį pagavo ir dabar su tais visais, taipgi pavieniui sugaudytas veža. Ir tą mūsų moterėlę įmeta į tą patį sunkvežimį.

Mes su savo vežimais stovime vietoje, nes kelias užsikimšęs. Po kokio pusvalandžio sunkvežimiai su vežamaisiais pasijudina į stotį. Prie durų pasilieka šeši kareiviai ir polkomo viršininkas, laikydamas rankoje išvežtųjų atžymėtą sąrašą. Pajudame ir mes su grūdais, prie Balsio (jis irgi šįkart buvo išvežtas) svirno pristovime gerą porą valandų. Vežimų tiek daug iš visur privažiavę ir visi laukia savo eilės.

Lietuvos žydai..

lies, skirtos žydų naikinimo laikotarpiui.

Mirusių tarpe minimi Meir Milo, paskolų fondo pirmininkas; Ben-Zion Brudney, buvęs Centrinio Banko reikalų vedėjas Kaune, sionistų veikėjas, imigravęs Izraelin 1971 m.; dr. Benjamin Bliudz, sveikatos draugijos "OZE" steigėjas Kaune ir autorius knygos "Žydų gydytojo likimas Lietuvoje".

Ištisas puslapis skirtas dr. Jokūbui Robinsonui, mirusiam 1977 m. Niujorke. Aprašomas jo minėjimas Niujorke 1977 m. gruodžio 12 d. J. Griliches savo kalboje iškėlė velionies nuopelnus kaip žymaus Lietuvos žydų veikėjo bei tikro "litvako", kuriam rūpėjo ir Lietuvos reikalai. Jis atstovavęs žydams Lietuvos parlamente ir pasaulio žydų kongrese, Lietuvai — jos delegacijoje Hagos tribunole. Iš Lietuvos pasitraukęs prieš sovietinės armijos invaziją ir 1941 m. įsikūręs JAV. Columbia universitete dėstė teisę, dalyvavo Nuernbergo teisme kaip patarėjas, derybose su Vokietijos vyriausybe dėl atlyginimo nukentėjusiem žydams, pirmininkavo JT teisių komitetui 1950 m. Taipgi reiškėsi žydų veikloje, dalyvavo paruošime veikalo "Lietuvos žydai", parašė straipsnių žydų naikinimo klausimu.

Sovietinės simpatijos?

Lietuvos Žydų Sąjungos Izraelyje biuletenis "Gachelet" didžiuojasi ir savo tautiečiais,

pasizymėjusiais Sov Sąjungos okupuotoje Lietuvoje. Ištisas puslapis skirtas "Sov Sąjungos didvyriui" Volfui Vilenskiui... Įdėta didelė jo ir jo šeimos nuotrauka Pasak "Mažosios Lietuvos viškosios Tarybinės Enciklopedijos", V. Vilenskis, gimęs Kaune. Nuo 1935 m. dalyvavo komunistinio jaunimo organizacijos veikloje, buvo suimtas. Iškilio sovietinės okupacijos laiko tarpyje, tapo kompartijos nariu ir pulkininku. 1959-65 m. karinis Kauno komisaras. Nuo 1965 m. dirba pedagoginį darbą Vilniaus universitete.

Biuletenyje minimas rašytojas Ošerovičius, gimęs 1908 Panevėžyje. Nepriklausomoje Lietuvoje baigė teisių fakultetą ir reiškėsi kairiojo žydų spaudoje. Užėjus sovietams, ėmė aktyviai dalyvauti komunistiniame gyvenime kaip sovietinių žydų leidinių redaktorius. Kurį laiką buvo "Švyturio" žurnalo redaktoriaus pavaduotoju. Yra parašęs poezijos kūrinių ir dramų.

Panašus yra rašytojas Isakas Kaplanas, g. 1905 m. Jis yra išvertęs nemaža lietuvių rašytojų kūrinių į rusų kalbą. Atėjus sovietinei okupacijai, tarnavo raud. armijoje, dirbo "Sovetskaja Litva" laikraštyje.

Iš čia minėtų pavyzdžių matyti, kad Lietuvos žydų tarpe tebėra sovietinio palikimo bei atspalvio, kuris, matyt, kliudo žvelgti atviromis akimis į lietuvių tautos aspiracijas ir jas suprasti. Nž.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

KUN. BENEDIKTO SUGINTO'.

Benedikto artimieji pažindami jaunuolio būdo veržlumą, linksnumą ir judrumą svajojo apie būsimą gydytoją, inžinierių, visuomenininką ar dar ką ir niekam neateidavo mintis matyti jį kunigu.

Kunigu jis tapo įšventintas Kauno Kunigų Seminarijoje 1919 m. gegužės 4 dieną. Vysk. Pranciškus Karevičius suteikė jam Kunigystės Sakramentą.

Virš dešimt metų uoliai jis apaštalavo keliose skirtingose Lietuvos vietovėse. Paupio parapijoje beklebonaujant, Kauno Arkivyskupijos Kūrija jo atsiklausė ar sutiktų vykti Brazilijon pakeisti kunigą Jeronimą Valaitį, kuris prašėsi grįžti Lietuvon, tikslu pagelbėti savo vienišiams tėvams.

Kun. Benediktas laimingai pasiekė Santos uostą ir S. Paulo 1931 m. sausio 28 dieną. Daug ten dirbęs, visko pergyvenęs, baigęs statyti Šv. Juozapo bažnyčią, Vila Zelinoje – laivu: "Gen. Pulaski" ir jis, kaip ir kun. Valaitis grįžo Lietuvon. Tai įvyko 1937 m. birželio 13 dieną.

Tevynėje, ramesnėse sąlygose, kapelionavo, įsijungė į Šančių (Kaune) bažnyčios statymo darbus, kaip aukų nenuilstamas rinkėjas. Be to, jis grįžo į Vytauto Didžiojo Universitetą studijuoti kalbotyrą. Kalboms jis tikrai buvo gabus.

Pergyvenęs dvi okupacijas ir karo siaubą, 1944 metais spalio 9 dieną, išėjo jis – "Tremties keliais" – pasitraukdamas į Vokietiją, o 1949 metais birželio 24 dieną, iš Hamburgo "Douglas" lėktuvu, jis pasiekė Chicagą, kur jo laukė – kaip kunigo ir kaip lietuvio – dar žymesni labdarystės darbai.

"Naujame pasaulyje" begyvendamas, jis per 23 metus, su nauju entuziazmu ir neišsemiama energija, gelbėjo Vasario 16-tosios Gimnazijai, Saleziečių Įstaigai ir Spaustuvei, Punsko ir kitoms "Vargo Mokykloms" – Europoje.

Tuo pačiu laikotarpiu, jis iškviė šimtus tautiečių ir juos įgyvendino JAV-bėse. Be to, jis – beturtis – pasirodė dosnus ir paslaugus visiems – visada – visur betkokiame reikale. Jis tą darė iki pat paskutinės gyvenimo dienos. Jis žygiavo ir galutinai krito – kaip karys kovos lauke – tos lietuviškos bažnyčios zakristijoje, Marquette Parke, Chicagoje, besiruošdamas laikyti Mišias. Jis mirė Šv. Kryžiaus ligoninėje 1972 m. balandžio 20 dieną.

Iš pažinojusių kun. Benediktą, gal dar daug kas jį atsimena, o gal net užprašo už jį Šv. Mišių auką, ypač besikartojančių jo mirties metinių proga.

Darbingam ir sveikam, daug kas žadėjo jam pomirtinį atminimą ir paminklus... Iš tikrųjų, jo kapas Šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje, teturi tik plytelę sulygintą su žeme ir trumputį užrašą.

Reikia tikėtis, kad laiko dulkės taip greit visiškai neuždengs to mūsų "Labdaros Apaštalo" atminimo.

Taip kadaise beveik buvo atsitikę su – "Pulkim ant kelių Visi Krikščionys" – autorium kun. Antanu Strazdeliu. Šiandien to "Kunigo vargdienio" kapas turi ir paminklą ir yra su atnaujinta pagarpa ir padėka daug kieno lankomas, pavergtoje Lietuvoje.

Pokarinės Europos lietuviškos mokslo įstaigos ir buvę jų mokiniai, tikėkimės, jaučia tą dėkingumo pareigą savo – "Didžiajam Geradariui" – Kunigui Benediktui.

Brazilijos lietuviams, kun. Sugintas yra ir liks neužmirštinas dėka jo pastatytos – vienintelės visam milžiniškame krašte – lietuviškos bažnyčios, S. Paulo didmiestyje.

Man, šias eilutes rašančiam, tada, iš Europos besilankančiam JAV-bėse, buvo pareiginga dalyvauti – Jaunimo Geradariui – ir mano asmeninio Bendradarbio laidotuvėse, Chicagoje.

Tada man teko pavaduoti Kun. Kleboną Gasiūną, East St. Louis mieste, prie Mississipės upės. Autobusu – į 24 valandas – atlikau keliolikos valandų kelionę – ten ir atgal, taip kad galėčiau AČIŲ pasakyti Europos Jaunimo geradariui.

Laidotuvės, tiesa, buvo didingos ypač gerbėjų (ar – už nesusipratimus – atsiprašančiųjų) skaičiumi, de ja joms vadovavusieji nebuvo tokio augšto dvasios lygio žmonės, kaip būtų reikėję. Nesuprantama, kaip gali žmogus veidmainiškai rodyti pagarbą "Aukų rinkėjui" ir tuo pačiu laiku – niekinti ir kovoti prieš tas įstaigas, kurioms tos aukos buvo renkamos?

"Draugai ir Draugystės" "Kinija – Azijos Milžinas" knygos skyriuje, 278 – 282 pusl., kas norės, ras ką nors kito apie kun. Benediktą ir jo laidotuves.

Gal dėl to, kun. Benediktas, maloniau grįžtu pas jo gerbėjus Brazilijon. Čia, jo statytoje bažnyčioje, Šv. Juozapo Vyrų Brolija įtaisė atminimo ir padėkos užrašą, kur tikrai būtų ir jo paties pelemams geriausioji vietelė.

Atrodo, kad tas pomirtinių relikvijų perkėlimas pasitarnautų ir pačios bažnyčios saugesniam, išsilaikymui lietuviškoj dvasioj, lietuvių kunigų aptarnaujamoj, dar daug daug metų.

Tuo tarpu, ilsėkis Ramybėje, būki su mumis visais Tavo tikraisiais gerbėjais – neužmirštamasis Tautos ir Bažnyčios Didvyri. Padėk mums tarpusavy sugyventi ir nepailstamai, iš tikros Dievo ir artimo meilės. – dirbti ir aukotis broliškesnės žmonijos statybai ir ankstyvesniam Tėvynės laisvės atgavimui.

Kun. Petras M. Urbaitis

JAUNIMO

Reikia būti geru žmogum,
kad galėtum būti geru valdovu.

(Iš vaidinimo)

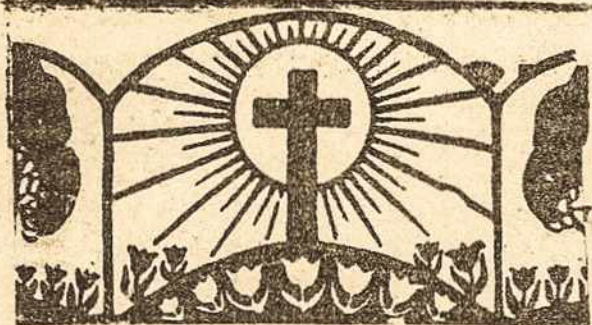
1979

Kviečiame visus lietuvius dalyvauti jaunimo šventės meninėje programoje, gegužės mėnesio 20 dieną 15 val., Seselių Pranciškiečių salėje.

Bus suvaidinta trijų veiksmy vaidinimas "ILGESIO PASAKA" (vaidinimas jau buvo pastatytas du kartu Urugvajuje ir vieną kartą Argentinoje).

Kartu bus ir Motinų pagerbimas.

Be artistų programoje dalyvaus "VOLUNGĖS" choras ir "RŪTELEŠ" šokėjai.

MŪSŲ MIRUSIEJI

Balandžio 18 d. Šv. Kamilo ligoninėje, sulaukęs 72 metų, mirė **JONAS SAKALAUSKAS**.

Velionis, kilimu iš Alytaus, atvyko Brazilijon 1927 m. ir gyveno Barra Funda apylinkėje.

Liūdesyje paliko žmoną Martyną, sūnų Juozą ir dukras Elzbieta bei Elena.

Palaidotas Tremembé kapinėse.

Laisvąjį pasaulį vėl pasiekė žinia, kad š. m. kovo 8 d. Šilalės mieste, Žemaitijoje, po trumpos, bet skaudžios ligos staiga mirė Telšių vyskupijos garbės kan. kun. **Juozas Valaitis**. Velionis buvo gimęs 1897 m. Suvalkijoje, kunigu išventintas 1920 m. Neilgai trukus buvo vyskupo J. Staugaičio pakviestas į Telšių vyskupiją. Čia uoliai įsijungė į sielovados darbus. Rengiantis statyti kunigų seminarijos rūmus Telšiuose kun.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS ŽINIOS

MŪSŲ KUN. KLEBONAS SVEIKS TA CARAGUATATUBOJE

... ir laukia lankytojų. O visi žinome, kad yra nuopelningas mielaširdystės darbas ligonį aplankyti.

Atvelykio proga (18 d. balandžio), kelionei, ne taip artimą Caraguatatubą ir į tuos "Stella Maris" poilsio namus, kun. Prano Gavėno aplankymui – susidarė tam tikra "parapijiečių delegacija" – visas šešetukas.

Tarp parapijos atstovų buvo Marcelė Stankevičienė, Aldona Žūtautienė ir Anastazija Sabaliauskienė, su savo dukterėčia Maryte. Pastarosios abi, dabar retkarčiais, pavaduoja dar tebeieškoma parapijai šeimininę.

Parapijos ir "M.L." administratorius, kun. Stasys Šileika ir vairavo ir bendrai dainai kompetetingai „turavojo“.

Ilgokame važiavime (beveik trijų valandų, į vieną galą...) buvo laiko ir anekdotams ir gražios gamtos stebėjimui, o taip pat – ir maldai.

Bendrakeleivio, kun. Petro Urbaičio patarimu, už kun. Kleboną ir visus kitus mūsų ligonius, buvo sukalbėtas beveik ištisas rožinis.

Malda – buvo ir tebėra viskam naudinga.

Kun. Klebonas dėkingas už Jo aplankymą ir maldas, sveikina visus parapijiečius ir linki visiems Velykinio dvasios pakėlimo...

J. Valaitis buvo pasiūstas į JAV rinkti aukų. Tą misiją jis sėkmingai įvykdė ir surinko apie 200.000 dolerių. Grįžęs iš JAV, kun. Valaitis buvo paskirtas Telšių kurijos kancleriu ir katalikų akcijos vadovu. Tačiau neilgai jam teko ramiai eiti šias pareigas. Prasidėjęs II D. karas iškėlė naujas problemas. Kan. J. Valaitis tačiau pasiliko tėvynėje ir visu uolumu pasišventė sielovados darbams įvairiose vietovėse ir pareigose. Ypač pasižymėjo kaip geras pamokslininkas ir nuodėmklausis.

Kan. J. Valaičio laidotuvėse Šilalėje dalyvavo labai gausi minia tikinčiųjų ir apie 110 kunigų, kurių tarpe ir jo brolis Šilalės klebonas kun. Feliksas Valaitis. Gedulo pamaldoms vadovavo Kauno vyskupas pagalbininkas Liudas Povilonis. Kartu šv. Mišias aukojo Telšių vyskupijos valdytojas kun. Antanas Vaičius, velionies brolis kun. Valaitis, prel. Barauskas, kan. J. Meidus, kan. Gasčiūnas ir kitų Lietuvos vyskupijų atstovai. Pamaldų metu pamokslą pasakė Telšių vyskupijos valdytojas kun. A. Vaičius, o kapuose su velioniu atsisveikino kun. Gustaitis ir kan. Beinoris, iškeldami mirusio kanauninko gausius nuopelnus. Kl. Razminas

MIŠIOS UZ a.a. VYTA SAUKA

Šeštadienį (balandžio 21 d.) Šv. Kazimiero par. koplyčia prisipildė velionies Vyto Saukos giminių ir bičiulių. Buvo ypač daug jaunimo. Mišias laikė kun. P. Rukšys ir giedojo būrelis Aušros choro choristų Liudui Ralickui palydint vargonais.

Po mišių choristai aptarė Vyčių choro mirusių narių paminėjimą ir prisiminimą su šv. Mišiom.

Data ir skelbimas bus nustatytas kiek vėliau.

Lietuviškai kalbanti
Vyrų moterų - vaikų
gydytoja

DRA. HELGA HERING
médica

HOMENS - SENHORAS
CRINANÇAS

nuo 8 iki 12 val.
Av. Eulina, 99 - V Sta.
Maria (skersgatvis ties nr
2214, Av. Deputado Emílio
Carlos - B do Limão)

nuo 14 iki 18 val.
Rua Quartim Barbosa, 6
(paskutinė stotis onibus
Vila Santista Bairro do
Limão)

Tel 265.7590

MALDOS DIENA UŽ LIETUVĄ

Pranešame PQ. DAS NAÇÕES, UTINGA ir Apylinkių lietuviams, kad gegužės 6 d., 10,30 val., bus laikomos Mišios ir pravestos ypatingos maldos už persekiojamą Lietuvą. Tai progai prašoma kuo daugiau tikinčiųjų atsilankyti Seselių Pranciškiečių koplyčioje, Rua Argentina, 423.

KVIETIMAS

Gegužės 6 d., Sekmadienį, 11 valandą, Vila Zelinos bažnyčioje, bus Šv. Mišios už Šv. Juozapo Vyrų Brolijos mirusius narius 38 metų laikotarpyje. Šv. Mišiose bus jie išvardinti. Kviečiame mielus tautiečius ir mirusiųjų gimines dalyvauti.

Iš anksto dėkojame
Šv. Juozapo Vyrų Brolija

J. BUTRIMAVIČIUS

ADVOCACIA

CIVIL – Inventário, Despejo, etc.

COMERCIAL – Falência, Concordata

Execução, Cobrança, etc.

TRIBUTÁRIA – Imposto de Renda, ICM, IPI

KALBAMA LIETUVIŠKAI

ESCRITÓRIOS:

Rua Barão de Iguape, 212 - 4º and. s/45 – Liberdade
Horário: Das 9:00 às 11:00 e das 14:00 às 18:00

Rua Campos Novos, 590 – Vila Zelina
Horário: Das 19:00 às 21:00

DR. ALEKSAS KALINAUSKAS
DR. PAULO KALINAUSKAS
ADVOGADOS

Inventário, Despejo, Desquite, Divórcio, Processo Crime, Processo Trabalhista, etc.

Rua XV de Novembro, 244 - 4º and. conj. 9
Tel. 37-8958

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS

Guarda chuvas de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças. Mini-sombrinhas, tipo italiano e alemão.

Lucente Vitor Banys Ltda.

Inscr. Estadual: 104.519.617

C.R.C.80.882.909/001

R. Coelho Barradas, 104
V. Prudente

Fones: 274.0677 - (Res. 274.1886)
São Paulo

MŪSŲ ŽINIOS

MOINHO VELHO

lietuviškos mėnesinės pamaldos, pradedant gegužės 20 dieną, bus 12 val. (ne 11 val.), tuoj po "Jaunimo Mišių". Žinutę, prašoma kaip nors perduoti tiems, kurie „M.L.“ neskaito.

ML Administracija, autorizavusi p. Antaniną Gudavičienę, V. Zelinos klebonijos sekretorę ir p. Kazimierą Rimkevičių, Šv. Juozapo Vyrų Brolijos sekretorių, rinkti ML prenumeratas ir išrašyti kvitus, dabar autorizuoja tajai talkai dar vieną malonų skaitytoją, p. Petrą ŠIMONĮ.

Šio ML numerio
GARBĖS LEIDĖJA
p. **ONA ŠERMUKŠNIENĖ**
Jai gili padėka ir geriausi linkėjimai.

ML administracija

Visi lietuviukai į lietuvių mokyklą!

KADA – Kas šeštadienį 15 val. pradedant balandžio 21 d.

KUR – V. Zelinoj JAUNIMO NAMUOSE

Mokiniai bus suskirstyti į klases sulig kalbos pažinimu ir amžiumi.

Dėmesio

NEPRALEISKITE ŠITOS PROGOS!

Balandžio mėn. 28 d. šeštadienį nuo 9 – 12 val. Jaunimo Namuose pradės veikti, įvairiausių rankdarbių kursai mergaitėms ir moterims.

Suinteresuotos smulkesnių informacijų gausite užsiregistruojant.

TRENTINIO VELYKOS

Pasaulis jau baigia
Dvidešimtąjį amžių praleisti
Šredamas Tavo, Dievo Sūnau,
Prisikėlimo švente.

Tu prisikėlei, Išganytojau,
Nes Dievas Tevas Tau isake:
„Kelkis Sūnau, gana Tau miegoti,
Nes pergalė jau ateina iš Dangaus.
Osana – Osana Aukštybėse.

Tu prisikėlei, Kristau,
Prikelk ir Lietuva, kada,
kad galėtum pergalėj šaukti:
Tegyvuoja Lietuva.

Ar Tu pajėgsi prisikelti kada,
Protėviu šalie gimtoji,
Ir leisi mums pergalėj šaukti:
Tegyvuoja Nepriklausoma Lietuva.

Antanas

Sao Paulo
1979.04.07

LITERATŪROS BŪRELIS

Sekantis Literatūros Būrelio susirinkimas bus balandžio 28 d. 20 val. pas ponus Algirdą ir Haliną Mošin-skis, rua Prof. João Arruda, 176 apto 12 - V. Pompeia.

SEMANÁRIO NOSSA LITUÂNIA

MŪSŲ LIETUVA

Endereço: Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.
Impressão: Rua Juatindiba, 28
Pq. da Moóca
03124 São Paulo, SP.

Diretor responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS
Redige: Equipe Editorial

Administrador: STANISLAO ŠILEIKA

Metinė Prenumerata: 210 kr. – GARBĖS PRENUMERATA 1.000 kr.

Prenumerata oro paštu į JAV: 25 dol.

Prenumeratą paprastu paštu į JAV: 20 dol.

Prenumerata oro paštu Europon: 30 dol.

Prenumerata oro paštu Pietu Amerikon: 17 dol.

Prenumerata paprastu paštu užsieni: 18 dol.

Atskiro numerio GARBĖS LAIDA: 1.000 kr.

Atskiro numerio Laina: 5,00 kr.

Užuojautos, sveikinimai ir skelbimai (anúncios), nuo 100 kr. aukšty n pagal dydį ir dažnumą.

Čekius, pašto perlaidas ar administracinius laiškus rašyti "Stanislao Šileika" vardu.

Straipsnius ir korespondencija Redakcija taisy bei tvarko savo nuožiūra. Nepanaudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos ir leidėju nuomone. Už skelbimų kalba ir turini Redakcija neatsako.

Laikraštis spausdinamas pirmadieni.

Vietinės žinios ir pranešimai 9 - 10 puslapiai Redakcijai iteiktini neveliau kaip iki sekmadienio vakaro.

MIŠIOS UŽ MOTINAS

Šv. Kazimiero parapijos Maldos Apaštalavimo moterų organizuoja sudėtines Šv. Mišias už MOTINAS. Jos bus laikomos Šv. Kazimiero koplyčioje, sekmadienį, 13 gegužės, 8 val. ryto.

CASA VERDE

Mišios už gyvas ir mirusias motinas bus sekmadienį gegužės 6 d. 16, 15 val. Visus prašome užrašyti motinų vardus ir įteikti prieš mišias.

KALBĖK LIETUVIŠKAI!

Paruošė: Alf D. Petraitis

PAPŪGA

Vienas šykštus ponas veža papūgą į kitą kraštą. Pasieny muitininkas sako:

– Už papūgą reikia sumokėti mokesť.

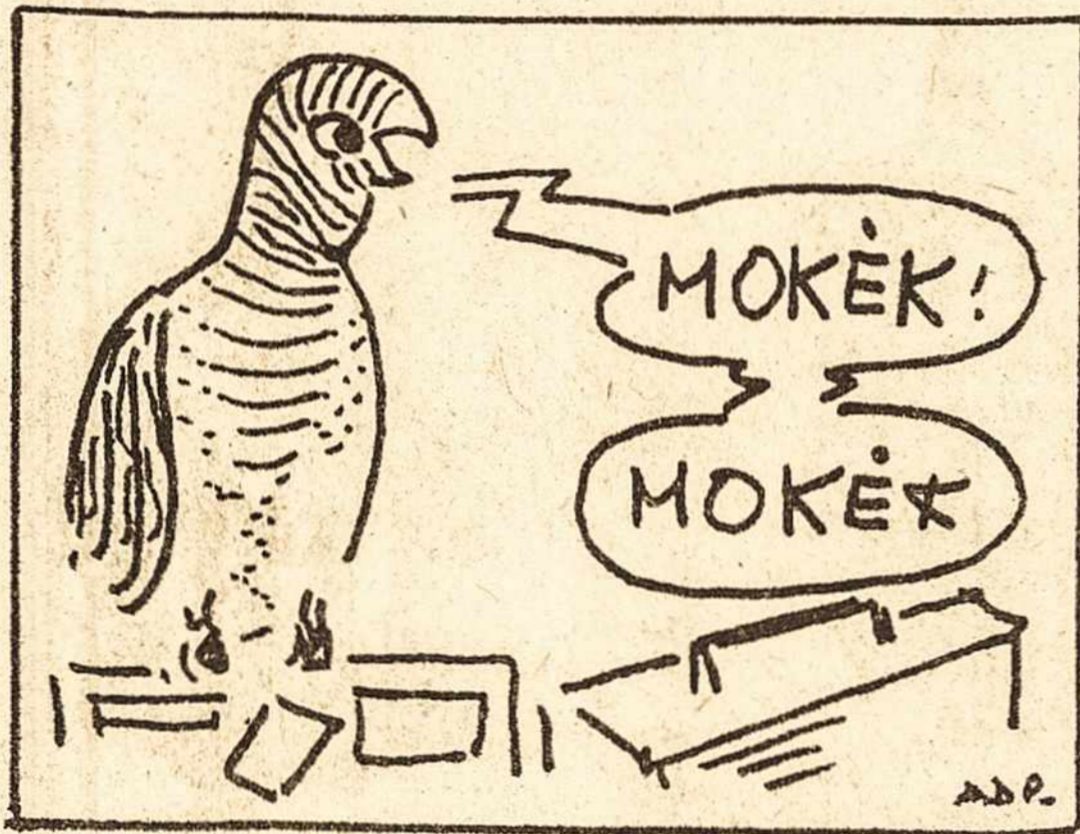
– Negali būti. Ar tikrai negalima pereiti sieną be mokesčio?

– Su gyva papūga – ne, bet su negyva galima.

Papūga iki šiol tylėjo, bet dabar ėmė rékti:

– Mokék, mokék, tik ilgai negalvok...

(E.)

ATSAKYTI Į KLAUSIMUS

– responder

1. Kur važiavo vienas ponas?
2. Kur buvo muitininkas?
3. Ką sakė muitininkas?
4. Ar galima pereiti sieną su gyva papūga?
5. Ką sakė papūga?

ŽODYNAS

papūga – papagaio
vežti – levar
kraštas – região, país
muitininkas – funcionário de alfandega

reikia – precisa
mokestis – taxa
tikrai – de verdade
pereiti – atravessar
be – sem
iki šiol – até agora
dabar – agora
ilgai – longamente
šykštus – avarento
kitas – outro
pasienis – fronteira
sakyti – falar
sumokėti – pagar
negali būti – não pode ser
negalima – não é possível
siena – fronteira, parede
gyvas – vivo, com vida
tylėti – calar
rékti – gritar
negalvoti – não pensar
ė m é rékti, é m é dainuoti, é m é ...
começou a gritar, cantar...

UŽPILDYTI – COMPLETAR

(sem olhar na leitura anterior)

1. Vienas vyras.....į kitą kraštą.
2. Reikia mokėti už
3. Negalima pereiti sieną be.....
4. Papūgarékti
5. Mokék, tiknegalvok.
6. Galima, tik su.....papūga.
7. Papūga.....tylėjo.
8. Jis vežaį kitą kraštą.
9. Pasienysako
10. Dabar reikiamokestį.

CURSO DO IDIOMA LITUANO POR CORRESPONDÊNCIA

Informações:

Caixa Postal 4421
01000 SÃO PAULO, SP